

Protierozní vyhláška pokryje minimum erozních událostí, upozornila konference místopředsedkyně Seitlové (24.09.2026)

24.9.2026 - | Senát PČR

24. září 2026, Praha. Pod záštitou místopředsedkyně Senátu Jitky Seitlové s podporou senátní Stálé komise Senátu Voda - Sucho a ve spolupráci s projektem Živá půda se konala v horní komoře konference s názvem „Protierozní ochrana v České republice“. Diskuze se věnovala protierozní ochraně zemědělské půdy, monitoringu, dopadům protierozní vyhlášky či zkušenostem obcí zasažených erozní událostí. Konferenci zahájili ministři životního prostředí Igor Červený a zemědělství Martin Šebestýan.

„Kvalitní půda byla a je základem hospodářství a potravinové soběstačnosti, o níž naši otcové a dědové s velkou odpovědností pečovali. Nesmíme dopustit, aby ve snaze po okamžitém zisku nebyla realizována protierozní opatření a aby odnosem půdy při větrné a vodní erozi došlo k znehodnocování a vyčerpání. Opatření jsou o to naléhavější, že v důsledku klimatických změn roste četnost extrémních stavů počasí, které velmi silnou erozi doprovázejí,“ uvedla místopředsedkyně Senátu **Jitka Seitlová**.

Podle analýzy Nadace Partnerství bylo od účinnosti vyhlášky (2021) do června 2026 v Monitoringu eroze zaevidováno 1 594 erozních událostí, z toho 44 opakovaných. Pouhých 27 erozních událostí překročilo limity stanovené vyhláškou a bylo předáno orgánům ochrany zemědělského půdního fondu k řešení. Protierozní vyhláška tak pokryje pouze nepatrné množství erozních událostí. Za pět let, co je účinná, dopadla na 0,008 % z celkové výměry orné půdy v ČR.

Data ukazují, že erozní ohrožení zemědělské půdy v České republice je dlouhodobým problémem. Více než 50 % půdy je ohroženo vodní erozí a přes 30 % půdy větrnou erozí. Půda se kvůli zrychlené erozi nestačí obnovovat, protože 1 cm půdy vzniká v našich podmínkách přibližně sto let. Vedoucí projektu Živá půda **Zuzana Benešová** doplnila: *„Ztrácíme půdu pod nohama. Ročně přijdeme v důsledku eroze o 21 milionů tun ornice v hodnotě 4,2 miliardy korun. Takové množství ornice by odvezlo 1,5 milionu naložených tatrovek. Škody způsobené erozními událostmi na infrastrukturu a ostatních nemovitostech jsou mnohonásobně vyšší. Přesto máme nedostatečně nastavenou protierozní ochranu v legislativě.“*

Ochrana zemědělské půdy před erozí se objevila v zákoně v roce 2015 díky novele, kterou prosadil tehdejší ministr životního prostředí Richard Brabec. Na novelu navázala zpřesňující vyhláška. Návrh vyhlášky byl předložen do připomínkového řízení celkem třikrát, opakovaně však čelil silnému odporu některých vlivných zemědělských nevládních organizací. K přijetí protierozní vyhlášky došlo za dalších 6 let v roce 2021.

Protierozní vyhláška je nastavena tak, že musí dojít k opakované erozní události na stejném místě, ale v jiném osevu, a současně musí eroze překročit limit průměrné roční ztráty půdy stanovený vyhláškou. Podmínkou je, aby byly obě události jsou zaznamenány v Monitoringu eroze, pak může příslušný úřad uložit zemědělcům, aby vypracoval plán hospodaření, který riziko eroze sníží.

V Monitoringu eroze je zaznamenán pouze zlomek všech erozních událostí, odhaduje se, že do 10 %. Důvodů, proč nejsou erozní události hlášeny veřejností, je řada. Patří mezi ně např. malé povědomí o erozi a jejích projevech, uživatelsky nepřívětivý způsob hlášení přes pobočky Státního pozemkového

úřadu nebo neochota „udávat“ sousedy. Více informací o analýze dopadů protierozní vyhlášky na [webu projektu Živá půda](#). Živá půda je projekt Nadace Partnerství, který pomáhá zastavit znehodnocování půdy.

„Problém s erozí a degradací zemědělské půdy je evergreen, který se objevuje ve strategických dokumentech několika vlád. Po pěti letech účinnosti vyhlášky můžeme říci, že ke snížení erozního ohrožení zatím přispěla minimálně. Protierozní vyhláška připomíná papírového draka. Zblízka možná vypadá jako strašák, ale v realitě se neškodně vznáší někde vysoko nad českými poli,“ shrnuje advokační koordinátorka projektu živá **půda** **Eva Vávrová**.

Kontakt pro média: Zuzana Benešová, Nadace Partnerství, tel.: 777 831 721, e-mail: zuzana.benesova@nap.cz

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4118>